

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. helmikuuta 2026
(OR. en)

10571/25

Toimielinten väliset asiat:
2025/0162 (NLE)
2025/0163 (NLE)

AELE 57
CH 23
MI 429

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen muutospöytäkirja

---

RAUTATEIDEN JA MAANTEIDEN
TAVARA- JA HENKILÖLIIKENTEESTÄ
TEHDYN EUROOPAN YHTEISÖN
JA SVEITSIN VALALIITON
VÄLISEN SOPIMUKSEN
MUUTOSPÖYTÄKIRJA

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'unioni',

ja

SVEITSIN VALALIITTO, jäljempänä 'Sveitsi',

jäljempänä 'sopimuspuolet', jotka

VAHVISTAVAT rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen, jäljempänä 'sopimus', tärkeyden,

HALUAVAT edistää sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa sopimuspuolten välistä maanteiden ja rautateiden tavara- ja henkilöliikennettä,

TUNNUSTAVAT sopimuspuolten politiikkatoimet tavaroiden siirtämiseksi maanteiltä rautateille,

HALUAVAT säilyttää rautatieliikenteen osalta väestön ja talouden kannalta olennaisen laadukkaan kuljetusjärjestelmän, joka perustuu tavaroiden ja matkustajien kuljetuspalvelujen suorituskykyyn, houkuttelevuuteen ja luotettavuuteen,

TUNNUSTAVAT tarpeen selventää rautatieyritysten oikeutta harjoittaa kansainvälistä henkilöliikennettä, mukaan luettuna oikeus ottaa ja jättää matkustajia kaikilla kansainvälisellä reittiosuudella sijaitsevilla asemilla, myös tapauksissa, joissa tällaiset asemat sijaitsevat toisen sopimuspuolen alueella,

TUNNUSTAVAT, että jollei sopimuspuolten sovellettavista kilpailusäännöistä muuta johdu, sovellettava unionin lainsäädäntö ei estä kansainvälisiä ryhmittymiä hoitamasta kansainvälisiä palveluja, myöskään sellaisia kansainvälisiä palveluja, joilla osallistutaan säännölliseen aikatauluun perustuvien palvelujen tarjoamiseen,

TUNNUSTAVAT, että on tärkeää helpottaa uusia kansainvälisiä rautateiden henkilöliikennepalveluja ja siten parantaa sopimuspuolten välisiä kansainvälisiä rautatieyhteyksiä varmistaen samalla, ettei tästä aiheudu kielteisiä vaikutuksia matkustajille, jotka käyttävät Sveitsin puhtaasti kotimaanliikenteeseen suunnattuja palveluja,

OTTAVAT HUOMIOON matkustajille koituvat hyödyt, joita voi aiheutua rautateiden kansainvälisten henkilöliikennepalvelujen markkinoiden avaamisesta, ja että sen vuoksi on tärkeää varmistaa infrastruktuurin tosiasiallinen käyttöoikeus ja tasapuoliset toimintaedellytykset tällaisten palvelujen tarjoamiselle ottaen kuitenkin huomioon Sveitsille myönnetty poikkeukset,

OTTAVAT HUOMIOON Sveitsin raskaista tavarankuljetusajoneuvoista perimän maksun ja yhteisen tavoitteen toimia tieliikenteen ajoneuvoilta kannettavia maksuja unionissa koskevien periaatteiden mukaisesti,

TOTEAVAT Sveitsin ja Euroopan unionin rautatieviraston (ERA) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/796¹ 75 artiklan nojalla tekemän tiiviin yhteistyön edut,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/796, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin rautatievirastosta ja asetuksen (EY) N:o 881/2004 kumoamisesta, (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 1).

1 ARTIKLA

Sopimuksen muuttaminen

Muutetaan sopimus seuraavasti:

1) korvataan 2 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Tätä sopimusta sovelletaan kansainväliseen rautateiden tavara- ja henkilöliikenteeseen sekä kansainvälisiin yhdistettyihin kuljetuksiin.

Tätä sopimusta ei sovelleta Sveitsin puhtaasti sisäiseen rautateiden henkilöliikenteeseen eli kansalliseen kaukoliikenteeseen ja alueelliseen ja paikalliseen liikenteeseen.

Tätä sopimusta ei sovelleta rautatieyrityksiin, jotka harjoittavat ainoastaan kaupunki-, esikaupunki- tai alueellista liikennettä erillisissä rautatieinfrastruktuurin paikallisissa ja alueellisissa verkoissa tai verkoissa, jotka on tarkoitettu ainoastaan kaupunkien tai esikaupunkien rautatieliikenteen harjoittamiseen.”;

2) lisätään 3 artiklan 2 kohtaan luetelmakohta seuraavasti:

”– ’kansainvälisellä rautateiden henkilöliikenteellä’ henkilöliikennettä, jossa juna ylittää sopimuspuolten välisen rajan, mukaan luettuna oikeus ottaa ja jättää matkustajia kaikilla kansainvälisellä reittiosuudella sijaitsevilla asemilla, myös tapauksissa, joissa tällaiset asemat sijaitsevat toisen sopimuspuolen alueella, edellyttäen, että palvelun päätarkoituksena on kuljettaa matkustajia yhden sopimuspuolen alueella sijaitsevien asemien ja toisen sopimuspuolen alueella sijaitsevien asemien välillä.”;

3) muutetaan 7 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jollei 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, Sveitsi hyväksyy tai pitää voimassa tämän sopimuksen institutionaalisen pöytäkirjan, jäljempänä ’institutionaalinen pöytäkirja’, 5 artiklan 2 kohdan mukaiset järjestelyt, jotka vastaavat liitteessä 1 olevassa 3 jaksossa vahvistettua maantieliikenteen teknisiä edellytyksiä koskevaa unionin lainsäädäntöä.”;

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Sveitsi antaa tai pitää voimassa institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti lainsäädännön, joka vastaa liitteessä 1 olevassa 3 jaksossa tarkoitettua ajoneuvojen teknisiä tarkastuksia koskevaa unionin lainsäädäntöä.”;

4) muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Kansainvälistä maanteiden tavaraliikennettä toisen lukuun sekä tyhjällä ajoneuvolla ajettavia matkoja sopimuspuolten alueiden välillä harjoitetaan unionin luvalla, jonka malli on liitteessä 3, liitteessä 1 tarkoitetun unionin lainsäädännön mukaisesti tai Sveitsin luvalla institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksytyn tai voimassa pidetyn Sveitsin lainsäädännön mukaisesti.”

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Toimilupien myöntämistä, uusimista ja peruuttamista koskevista menettelyistä sekä keskinäistä avunantoa koskevista menettelyistä säädetään liitteessä I olevassa 1 jaksossa tarkoitetussa unionin lainsäädännössä tai vastaavassa Sveitsin lainsäädännössä, joka on annettu tai joka pidetään voimassa institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.”;

5) korvataan 17 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Tällaisten lupien malli sekä niiden hankkimista, käyttöä ja uusimista koskevat menettelyt vahvistetaan liitteessä 1 olevassa 1 jaksossa tarkoitetussa unionin lainsäädännössä tai vastaavissa Sveitsin säännöksissä, jotka on annettu tai jotka pidetään voimassa institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.”;

6) muutetaan 24 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Toisen sopimuspuolen alueelle sijoittautuneilla rautatieyrityksillä ja kansainvälisillä ryhmittymillä on oikeus kauttakulkuun ja pääsyyn toisen sopimuspuolen rautatieinfrastruktuuriin kansainvälisen liikenteen harjoittamista varten liitteessä 1 olevassa 4 jaksossa tarkoitetussa unionin lainsäädännössä määritellyin edellytyksin.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”1 a. Rautatieyrityksillä on kansainvälisen henkilöliikennepalvelun yhteydessä oikeus ottaa ja jättää matkustajia kaikilla kansainvälisellä reittiosuudella sijaitsevilla asemilla, myös silloin, kun tällaiset asemat sijaitsevat saman sopimuspuolen alueella, edellyttäen, että kyseisen palvelun päätarkoituksena on kuljettaa matkustajia toisen sopimuspuolen alueelta toisen sopimuspuolen alueelle. Asianomaisen sääntelyelimen tai asianomaisten sääntelyelinten on määritettävä asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten tai asianomaisten rautatieyritysten pyynnöstä, onko palvelun pääasiallisena tarkoituksena kuljettaa matkustajia toisen sopimuspuolen alueelta toisen sopimuspuolen alueelle.”;

7) lisätään artikla seuraavasti:

”24 a ARTIKLA

Poikkeukset rautatieliikennettä koskevasta dynaamisesta yhdenmukaistamisesta

Seuraavat ovat institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia:

1. Mahdollisuus velvoittaa henkilöliikenneyhtiöt osallistumaan joukkoliikenteen hintaintegraatioon, mikä tarkoittaa, että eri joukkoliikenneyhtiöiden verkkoja käyttävälle matkustajalle tarjotaan yksi kuljetussopimus, edellyttäen, että hintapäätöksiä koskevat valtuudet säilyvät yrityksillä.

2. Sveitsiläisten kapasiteetin hallintavälineiden soveltaminen siten, että tietyille liikennetyypeille voidaan myöntää vähimmäismäärä junareittejä tunnissa; tämä koskee myös tavaraliikennettä sekä henkilöliikenteen lähi- ja kaukoliikennettä, joka voi palvella myös kansainvälistä tarkoitusta. Tällaisiin välineisiin sovelletaan sopimuksen 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua syrjimättömyyden periaatetta.

Sveitsissä kansainvälisiä rautateiden henkilöliikennepalveluja suunnittelevia ja hoitavia yrityksiä kohdellaan asianomaisina osapuolina Sveitsin kapasiteetin hallintavälineiden mukaisissa Sveitsin kuulemismenettelyissä.

3. Mahdollisuus asettaa henkilöliikenne etusijalle koko Sveitsin alueen rautatieliikenteeseen sovellettavan vuoroväliaikataulun mukaisesti.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua perustetta on sovellettava syrjimättömästi junareittien käyttöoikeuden myöntämiseen yrityksille, jotka jättävät vuorotiheyden osalta vertailukelpoisia hakemuksia.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu etusija annetaan palveluille, jotka ovat välttämättömiä vuoroväliaikataulun kannalta.

Jos yritys jättää ennen vuotuisen käyttöoikeuden myöntämismenettelyn määräaikaan sellaisen junareittiä koskevan hakemuksen Sveitsissä harjoitettavaa kansainvälistä henkilöliikennettä varten, jonka perusteella ei voida myöntää kapasiteettia keskinäisessä koordinoituvaiheessa, kyseisellä hakemuksella on etusija jäljellä olevan jakamattoman kapasiteetin käytössä, mukaan lukien kapasiteetti, joka oli varmistettu Sveitsin kapasiteetin hallintavälineissä mutta jota ei haettu vuotuisen käyttöoikeuden myöntämismenettelyn aikana.

Unioni tai sen jäsenvaltiot voivat antaa alueellaan etusijan unioniin sijoittautuneille rautateiden henkilöliikennettä harjoittaville yrityksille suhteessa sveitsiläiseen kansainväliseen henkilöliikennepalveluun, joka harjoittaa osaa kansainvälisestä liikenteestä Sveitsin vuoroväliaikataulun mukaisesti ja joka ei harjoita palvelua kansainvälisessä ryhmittymässä.

4. Oikeus sisällyttää rautatieyrityksille ja kansainvälisille ryhmittymille myönnettyihin lupiin ja toimilupiin syrjimättömiä määräyksiä, jotka liittyvät sosiaalisiin normeihin, kuten paikallisiin ja alakohtaisiin palkkoihin ja työehtoihin Sveitsissä.

5. Kun on kyse tarjouskilpailuvelvoitteista, jotka koskevat rautateiden rajatylittäviä alueellisia, kaupunki- ja esikaupunkiliikenteen henkilöliikennepalveluja koskevia julkisen palvelun velvoitteita, Sveitsi voi tehdä suoraan julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen rautateiden rajatylittävistä alueellisista, kaupunki- ja esikaupunkiliikenteen henkilöliikennepalveluista, joita harjoitetaan Sveitsin alueella. Tällaisessa tapauksessa Sveitsi tekee julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen joko sen liikenteenharjoittajan kanssa, jonka kanssa on tehty julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus unionin alueella, tai sen liikenteenharjoittajan kanssa, joka toimii yhteistyössä sen rautatieyrityksen kanssa, jonka kanssa on tehty julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus radan käytöstä unionin alueella.

Jollei tästä kohdasta muuta johdu, toimivaltaisten viranomaisten on etukäteen kuultava toisiaan myönnettävää julkista palvelua koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, myös sopimuksen myöntämismenettelyn ajoituksesta.”;

8) lisätään artikla seuraavasti:

”29 a ARTIKLA

Osallistuminen Euroopan unionin rautatieviraston toimintaan

Sveitsillä on oikeus osallistua Euroopan unionin rautatieviraston, jäljempänä 'ERA', toimintaan Euroopan unionin rautatievirastosta ja asetuksen (EY) N:o 881/2004 kumoamisesta 11 päivänä toukokuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/796 (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 1) 75 artiklan mukaisesti; tähän sisältyy asianmukainen pääsy tietokantoihin ja rekistereihin.

ERA:lla ei ole Sveitsissä toimeenpanovaltaa. Asianomaisia asetuksen (EU) 2016/796 säännöksiä, joilla luodaan tällaiset ERA:n toimeenpanovaltuudet Sveitsissä, ei näin ollen sisällytetä sopimuksen liitteeseen 1.”;

9) lisätään artikla seuraavasti:

”32 a ARTIKLA

Tiekapasiteetin lisäysten huomiotta jättäminen

Institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuna poikkeuksena uutta tieturvallisuusinfrastruktuuria, kuten Gotthardin toisen tietunnelin porausta, ei pidetä tiekapasiteetin lisäyksenä eikä tiekapasiteetin rajoittamista nykyiselle tasolle pidetä yksipuolisena määrällisenä rajoituksena.”;

10) korvataan 40 artikla seuraavasti:

”40 ARTIKLA

Sveitsin toimenpiteet

1. Edellä 37 artiklassa määritettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ja ottaen huomioon 7 artiklan 3 kohdassa määrätyt painorajan korotukset, Sveitsi ottaa käyttöön ajoneuvojen syrjimättömän käyttömaksujärjestelmän. Käyttömaksujärjestelmä perustuu erityisesti 38 artiklan 1 kohdassa mainittuihin periaatteisiin sekä liitteessä 10 määriteltyihin sääntöihin.
2. Maksut on eriteltävä ajoneuvojen päästöihin perustuvien luokkien mukaan. Sekakomitea päättää Sveitsin pyynnöstä luokkien välisestä erottelusta kokonaan tai osittain kulutuksen perusteella.
3. Maksujen painotettu keskiarvo saa olla enintään 325 CHF sellaisten ajoneuvojen osalta, joiden suurin sallittu kokonaismassa ajoneuvon rekisteröintiasiakirjan mukaan on enintään 40 tonnia ja jotka kulkevat 300 kilometrin matkan Alppien poikki. Saastuttavimman ajoneuvoluokan käyttömaksu saa olla enintään 380 CHF.
4. Osa 3 kohdassa mainituista käyttömaksuista voi muodostua Alppien erityisen infrastruktuurin käytöstä perittävistä maksuista. Tämä osa voi olla enintään 15 prosenttia 3 kohdassa mainituista käyttömaksuista.

5. Edellä 3 kohdassa mainitut painotukset määritellään kuhunkin eri luokkaan kuuluvien Sveitsissä liikennöivien ajoneuvojen lukumäärän perusteella. Kuhunkin luokkaan kuuluvien ajoneuvojen lukumäärä vahvistetaan sekakomitean analysoimien laskentojen perusteella. Sekakomitea määrittää käytettävän painotuksen kerran kahdessa vuodessa tehtävän tarkastelun perusteella ottaakseen huomioon Sveitsissä liikennöivän ajoneuvokannan rakenteellisen kehityksen sekä päästöjen ja kulutuksen kehityksen.”;

11) korvataan 42 artikla seuraavasti:

”42 ARTIKLA

Käyttömaksujen tason uudelleentarkastelu

1. Edellä 40 artiklan 3 kohdassa määritettyjen käyttömaksujen enimmäismääriä tarkistetaan 1 päivästä tammikuuta 2007, ja sen jälkeen joka toinen vuosi, Sveitsin kahden edellisen vuoden inflaatioasteen huomioon ottamiseksi. Tarkistusta varten Sveitsi toimittaa sekakomitealle viimeistään tarkistusta edeltävän vuoden 30 päivänä syyskuuta suunnitellun tarkistuksen perusteeksi tarvittavat tilastotiedot. Sekakomitea kokoontuu unionin pyynnöstä 30 päivän kuluessa tietojen toimittamisesta neuvotellakseen suunnitellusta tarkistuksesta.

2. Sekakomitea voi 1 päivästä tammikuuta 2007 tarkastella uudelleen jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä 40 artiklan 3 kohdassa määritettyjen käyttömaksujen enimmäismääriä yhteisen päätöksen tekemiseksi niiden tarkistamisesta. Tarkastelu tapahtuu seuraavien kriteerien perusteella:

- veroluonteisten käyttömaksujen taso ja rakenne molempien sopimuspuolten alueella, erityisesti vertailukelpoisten Alppien kauttakulkupaikkojen osalta,

- liikenteen jakautuminen vertailukelpoisten Alppien kauttakulkupaikkojen kesken,
- eri liikennemuotojen jakautumisen kehitys Alppien alueella,
- Alppien kautta kulkevan rautatieinfrastruktuurin kehitys.”;

12) korvataan 46 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos 1 päivän tammikuuta 2005 jälkeen kilpailukykyisistä rautatieliikenteen hinnoista ja 36 artiklassa määrättyjen laatuparametrejä koskevien toimenpiteiden asianmukaisesta soveltamisesta huolimatta Sveitsin Alppien kautta kulkevan maantieliikenteen sujumisessa on vaikeuksia ja jos rautatiekapasiteetin keskimääräinen käyttöaste Sveitsin alueella (yhdistetyt kuljetukset vetoauton kanssa tai ilman vetoautoa) on 10 viikon ajan vähemmän kuin 66 prosenttia, Sveitsi voi korottaa 40 artiklan 3 kohdassa määrättyjä käyttömaksuja enintään 12,5 prosentilla poiketen siitä, mitä 40 artiklan 3 ja 4 kohdassa määrätään. Korotuksen tuotto käytetään kokonaan rautatieliikenteen ja yhdistettyjen kuljetusten hyväksi, jotta parannetaan niiden kilpailukykyä maantieliikenteeseen verrattuna.”;

13) korvataan 51 artikla seuraavasti:

”51 ARTIKLA

Sekakomitea

1. Perustetaan sekakomitea.

Sekakomitea koostuu sopimuspuolten edustajista.

2. Sekakomitean puheenjohtajina toimivat unionin edustaja ja Sveitsin edustaja.
3. Sekakomitean tehtävänä on
  - a) varmistaa tämän sopimuksen moitteeton toiminta ja tehokas hallinnointi ja soveltaminen;
  - b) toimia sopimuspuolten välisenä foorumina keskinäistä kuulemista ja jatkuvaa tietojenvaihtoa varten erityisesti tämän sopimuksen tai sellaisen unionin säädöksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyvien vaikeuksien ratkaisemiseksi, johon tässä sopimuksessa viitataan tämän sopimuksen institutionaalisen pöytäkirjan 10 artiklan mukaisesti;
  - c) antaa sopimuspuolille suosituksia tätä sopimusta koskevissa asioissa;
  - d) tehdä päätöksiä tämän sopimuksen mukaisesti;
  - e) varmistaa tämän sopimuksen seuranta ja soveltaminen etenkin 27 artiklan 6 kohdan sekä 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 45, 46 ja 47 artiklan osalta; ja
  - f) käyttää muuta sille tässä sopimuksessa annettua toimivaltaa.
4. Sekakomitea tekee päätöksensä yksimielisesti.

Päätökset sitovat sopimuspuolia, joiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanemiseksi.

5. Sekakomitea kokoontuu vähintään kerran vuodessa, vuorotellen Brysselissä ja Bernissä, elleivät puheenjohtajat toisin päättä. Se kokoontuu myös jommankumman sopimuspuolen pyynnöstä.

Puheenjohtajat voivat sopia, että sekakomitean kokous pidetään video- tai etäkokouksena.

6. Sekakomitea vahvistaa työjärjestyksensä ja saattaa sen tarvittaessa ajan tasalle.

7. Sekakomitea voi päättää perustaa työ- tai asiantuntijaryhmiä auttamaan sitä tehtäviensä hoitamisessa.”;

14) korvataan 53 artiklan otsikko seuraavasti:

”53 ARTIKLA

Salassapitovelvollisuus”;

15) lisätään artikla seuraavasti:

”53 a ARTIKLA

Turvallisuusluokitellut tiedot ja arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot

1. Minkään tässä sopimuksessa määrätyn ei saa tulkita velvoittavan sopimuspuolta antamaan saataville turvallisuusluokiteltuja tietoja.

2. Turvallisuusluokiteltuja tietoja tai aineistoja, joita sopimuspuolet toimittavat tai vaihtavat keskenään tämän sopimuksen mukaisesti, käsitellään ja suojataan turvaluokiteltujen tietojen vaihtoon sovellettavista turvallisuusmenettelyistä Brysselissä 28 päivänä huhtikuuta 2008 tehdyn Sveitsin valaliiton ja Euroopan unionin välisen sopimuksen ja sen täytäntöönpanemiseksi tehtyjen turvallisuusjärjestelyjen mukaisesti.

3. Sekakomitea antaa päätöksellä käsittelyohjeet sopimuspuolten vaihtamien arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaamisen varmistamiseksi.”;

16) muutetaan 55 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos toinen sopimuspuoli haluaa tarkistaa tämän sopimuksen määräyksiä, sen on ilmoitettava asiasta sekakomitealle. Jollei jäljempänä olevasta 3 kohdasta muuta johdu, tämän sopimuksen muutokset tulevat voimaan, kun molempien sopimuspuolten kansalliset menettelyt on saatu päätökseen.”;

b) poistetaan 2 kohta;

c) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”Liitettä 5, 6, 8 ja 9 voidaan muuttaa sekakomitean päätöksellä 51 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti.”;

17) korvataan 57 artikla seuraavasti:

”Tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, johon sovelletaan Euroopan unionista tehtyä sopimusta ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta niissä määrättyin edellytyksin, sekä Sveitsin alueeseen.”;

18) muutetaan liite 1 seuraavasti:

a) lisätään otsikon jälkeen kohdat seuraavasti:

”1. Tämän sopimuksen soveltamisalalla sovelletaan tässä liitteessä lueteltuja unionin säädöksiä, jollei institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklassa tarkoitetusta dynaamisen yhdenmukaistamisen periaatteesta tai kyseisen artiklan 7 kohdassa luetelluista poikkeuksista muuta johdu.

2. Jollei teknisissä mukautuksissa toisin määrätä, tähän liitteeseen sisällytetyissä unionin säädöksissä säädettyjen unionin jäsenvaltioita koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien katsotaan koskevan Sveitsiä. Tätä sovellettaessa noudatetaan kaikilta osin institutionaalista pöytäkirjaa.”;

b) muutetaan 4 jakso seuraavasti:

i) lisätään säädökset seuraavasti:

”– Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 913/2010, annettu 22 päivänä syyskuuta 2010, kilpailukykyisen tavaraliikenteen eurooppalaisesta rautatieverkosta (EUVL L 276, 20.10.2010, s. 22).

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/34/EU, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32).
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/545, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2016, rautateiden ratakapasiteetin käyttöoikeuden myöntämistä koskeviin puitesopimuksiin liittyvistä menettelyistä ja perusteista (EUVL L 94, 8.4.2016, s. 1).
- Komission delegoitu päätös (EU) 2017/2075, annettu 4 päivänä syyskuuta 2017, yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2012/34/EU liitteen VII korvaamisesta (EUVL L 295, 14.11.2017, s. 69).”;

ii) poistetaan seuraavat säädökset:

- ”– Neuvoston direktiivi 91/440/ETY, annettu 29 päivänä heinäkuuta 1991, yhteisön rautateiden kehittämistä (EYVL L 237, 24.8.1991, s. 25).
- Neuvoston direktiivi 95/18/EY, annettu 19 päivänä kesäkuuta 1995, rautatieyritysten toimiluvista (EYVL L 143, 27.6.1995, s. 70).
- Neuvoston direktiivi 95/19/EY, annettu 19 päivänä kesäkuuta 1995, rautatieinfrastruktuurin kapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja infrastruktuurimaksujen perimisestä (EYVL L 143, 27.6.1995, s. 75).”;

iii) lisätään direktiiviä 2007/59/EY koskevaan kohtaan alakohta seuraavasti:

”Direktiivin 2007/59/EY 4 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti myönnetty veturinkuljettajan lupakirja ja lisätodistus sekä vastaavat Sveitsin oikeusjärjestyksessä institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti annetut tai voimassa olevat säännökset tunnustetaan vastavuoroisesti”;

iv) lisätään direktiiviä (EU) 2016/797 koskevaan kohtaan alakohta seuraavasti:

”Direktiiviin (EU) 2016/797 sovelletaan siirtymätoimenpiteitä sujuvan rautatieliikenteen ylläpitämiseksi Sveitsin ja unionin välillä yhteisön ja Sveitsin maaliikennekomitean päätöksen N:o 2/2019 (EUVL L 13, 17.1.2020, s. 43) mukaisesti, mukaan luettuna mahdolliset myöhemmät muutokset, jos ja siltä osin kuin sopimuspuolet päättävät sekakomiteassa näiden toimenpiteiden jatkamisesta ottaen huomioon sopimuksen 29 a artiklan toisen alakohdan ja institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan. Direktiivissä (EU) 2016/797 olevilla viittauksilla ’Euroopan unionin rautatievirastoon’ tarkoitetaan Sveitsin osalta ’Sveitsin kansallista turvallisuusviranomaista’.”;

- v) lisätään direktiiviä (EU) 2016/798 koskevaan kohtaan alakohta seuraavasti:

”Direktiiviin (EU) 2016/798 sovelletaan siirtymätoimenpiteitä sujuvan rautatieliikenteen ylläpitämiseksi Sveitsin ja unionin välillä yhteisön ja Sveitsin maaliikennekomitean päätöksen N:o 2/2019 (EUVL L 13, 17.1.2020, s. 43) mukaisesti, mukaan luettuna mahdolliset myöhemmät muutokset, jos ja siltä osin kuin sopimuspuolet päättävät sekakomiteassa näiden toimenpiteiden jatkamisesta ottaen huomioon sopimuksen 29 a artiklan toisen alakohdan ja institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan. Direktiivissä (EU) 2016/798 olevilla viittauksilla ’Euroopan unionin rautatievirastoon’ tarkoitetaan Sveitsin osalta ’Sveitsin kansallista turvallisuusviranomaista’.”;

- vi) lisätään komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2018/545 koskevaan kohtaan alakohta seuraavasti:

”Komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2018/545 sovelletaan siirtymätoimenpiteitä sujuvan rautatieliikenteen ylläpitämiseksi Sveitsin ja unionin välillä yhteisön ja Sveitsin maaliikennekomitean päätöksen N:o 2/2019 (EUVL L 13, 17.1.2020, s. 43) mukaisesti, mukaan luettuna mahdolliset myöhemmät muutokset, jos ja siltä osin kuin sopimuspuolet päättävät sekakomiteassa mukautuksista näiden toimenpiteiden jatkamiseksi ottaen huomioon sopimuksen 29 a artiklan toisen alakohdan ja institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/545 olevilla viittauksilla ’Euroopan unionin rautatievirastoon’ tarkoitetaan Sveitsin osalta ’Sveitsin kansallista turvallisuusviranomaista’.”;

- vii) lisätään komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2018/763 koskevaan kohtaan alakohta seuraavasti:

”Komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2018/763 sovelletaan siirtymätoimenpiteitä sujuvan rautatieliikenteen ylläpitämiseksi Sveitsin ja unionin välillä yhteisön ja Sveitsin maaliikennekomitean päätöksen N:o 2/2019 (EUVL L 13, 17.1.2020, s. 43) mukaisesti, mukaan luettuna mahdolliset myöhemmät muutokset, jos ja siltä osin kuin sopimuspuolet päättävät sekakomiteassa näiden toimenpiteiden jatkamisesta ottaen huomioon sopimuksen 29 a artiklan toisen alakohdan ja institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/763 olevilla viittauksilla ’Euroopan unionin rautatievirastoon’ tarkoitetaan Sveitsin osalta ’Sveitsin kansallista turvallisuusviranomaista’.”;

- viii) lisätään komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2019/250 koskevaan kohtaan alakohta seuraavasti:

”Komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2019/250 sovelletaan siirtymätoimenpiteitä sujuvan rautatieliikenteen ylläpitämiseksi Sveitsin ja unionin välillä yhteisön ja Sveitsin maaliikennekomitean päätöksen N:o 2/2019 (EUVL L 13, 17.1.2020, s. 43) mukaisesti, mukaan luettuna mahdolliset myöhemmät muutokset, jos ja siltä osin kuin sopimuspuolet päättävät sekakomiteassa näiden toimenpiteiden jatkamisesta ottaen huomioon sopimuksen 29 a artiklan toisen alakohdan ja institutionaalisen pöytäkirjan 5 artiklan. Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/250 olevilla viittauksilla ’Euroopan unionin rautatievirastoon’ tarkoitetaan Sveitsin osalta ’Sveitsin kansallista turvallisuusviranomaista’.”;

c) lisätään 5 jaksoon säädös seuraavasti:

”– Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 14 päivänä joulukuuta 2016 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/2338 (EUVL L 354, 23.12.2016, s. 22); lukuun ottamatta asetuksen (EY) N:o 1370/2007 5 ja 5 a artiklaa sopimuksen 24 a artiklan 5 kohdassa tarkoitettuihin edellytyksiin.”;

19) korvataan liite 10 seuraavasti:

”LIITE 10

40 ARTIKLASSA MÄÄRÄTTYJEN KÄYTTÖMAKSUJEN YKSITYISKOHTAISET SOVELTAMISSÄÄNNÖT

Jollei 40 artiklan 4 kohdasta muuta johdu, 40 artiklassa määrättyjä käyttömaksuja sovelletaan seuraavien sääntöjen mukaisesti:

- a) käyttömaksut niille kuljetuksille, jotka käyttävät alle tai yli 300 kilometrin pituista reittiä Sveitsissä, muutetaan suhteellisesti ottaen huomioon Sveitsin alueella kuljettu todellinen etäisyys.;
- b) käyttömaksut ovat suhteessa ajoneuvon painoluokkaan.”;

- 20) lisätään tähän pöytäkirjaan liitetty yhteinen julistus sopimuksen päätösasiakirjaan liitettyihin julistuksiin.

2 ARTIKLA

Voimaantulo

1. Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän pöytäkirjan omia menettelyjään noudattaen. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen tämän pöytäkirjan voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päätökseen saattamisesta.
2. Tämä pöytäkirja tulee voimaan viimeistä seuraavia välineitä koskevaa ilmoitusta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä:
  - a) henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen institutionaalinen pöytäkirja;
  - b) henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen muutospöytäkirja;
  - c) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen institutionaalinen pöytäkirja;

- d) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen muutospöytäkirja;
- e) Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton lentoliikennettä koskevan sopimuksen valtioneuvoston päätös;
- f) rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen institutionaalinen päätös;
- g) rautateiden ja maanteiden tavara- ja henkilöliikenteestä tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen valtioneuvoston päätös;
- h) maataloustuotteiden kaupasta tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton sopimuksen muutospöytäkirja;
- i) vaatimustenmukaisuuden arvioinnin vastavuoroisesta tunnustamisesta tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen institutionaalinen päätös;
- j) vaatimustenmukaisuuden arvioinnin vastavuoroisesta tunnustamisesta tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen muutospöytäkirja;
- k) Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin säännöllisestä rahoitusosuudesta taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämiseen Euroopan unionissa;

- l) Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin valaliiton osallistumisesta unionin ohjelmiin;

- m) Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus Sveitsin valaliiton osallistumista Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston toimintaan koskevista ehdoista ja edellytyksistä.

Tämä pöytäkirja on tehty kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

TÄMÄN VAKUUDEKSI tätä varten asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty ...ssa/ssä ... päivänä ...kuuta vuonna ...

Euroopan unionin puolesta

Sveitsin valaliiton puolesta

RAUTATEIDEN JA MAANTEIDEN
TAVARA- JA HENKILÖLIIKENTEESTÄ TEHDYN
EUROOPAN YHTEISÖN JA SVEITSIN VALALIITON VÄLISEN SOPIMUKSEN
MUUTOSPÖYTÄKIRJAAN LIITETTY
YHTEINEN JULISTUS

1. Osapuolet toteavat, että sovellettava EU:n lainsäädäntö mahdollistaa sen, että riippumattomilla kansallisilla kapasiteetin käyttöoikeuden myöntävillä elimillä on toimivalta jakaa reitit syrjimättömällä tavalla.

Osapuolet toteavat, että yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta 21 päivänä marraskuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32) mukaan liikenteen hallinta kuuluu edelleen kansallisten rataverkon haltijoiden toimivaltaan.

2. Osapuolet toteavat, että ellei niiden kilpailusäännöistä muuta johdu, sovellettava EU:n lainsäädäntö ei estä kansainvälisiä ryhmittymiä hoitamasta kansainvälisiä palveluja, myöskään sellaisia kansainvälisiä palveluja, joilla osallistutaan säännölliseen aikatauluun perustuvien palvelujen tarjoamiseen,
3. Osapuolet pyrkivät jatkamaan yhteisön ja Sveitsin maaliikennekomitean päätöksessä N:o 2/2019 (EUVL L 13, 17.1.2020, s. 43) säädettyjä siirtymätoimenpiteitä Sveitsin ja Euroopan unionin välisen rautatieliikenteen sujuvuuden varmistamiseksi kolmen vuoden välein sekakomitean päätösten mukaisesti.